

10.10.2017

Östersjöns fosforutsläpp kan halveras med strukturalk

Finland borde kraftigt minska sin fosforbelastning på Östersjön före år 2021. Nuvarande metoder är otillräckliga, men med hjälp av strukturalk kan fosforläckaget från strukturalkade lerjordar till och med halveras. Strukturalk kan enkelt användas på stora åkerarealer och dess effekter är långvariga.

Östersjöns största problem är tillförseln av alltför mycket näringsämnen, vilket leder till övergödning. Långsiktigt arbete har gjorts för att skydda Östersjön, men målen har fortfarande inte uppnåtts. Här har lantbruket en nyckelroll. Fostop Strukturalk, som Nordkalk har utvecklat för lantbruket, påverkar effektivt fosforläckagen som övergöder Östersjön genom att till och med halvera dem. Strukturalk har en omedelbar inverkan på jordmånen, och metoden kräver inga nya maskiner. Strukturalk kan spridas med vanliga kalkspridare.

- Det nya är att vi nu kan behandla hela åkrar i stället för ett enskilt täckdike, konstaterar **Kjell Wepling**, direktör för cirkulär ekonomi vid Nordkalk.

Strukturalken fungerar enligt samma mekanism som Nordkalks kalkfilterdiken, där strukturalk blandas i återfyllnadsjorden vid täckdikning.

I Sverige har man lång erfarenhet av strukturalkens miljönytta

Då strukturalkningen används rätt kan dess effekter räcka till och med i tiotals år. Långsiktiga lösningar behövs, eftersom Finland som medlem av skyddskommissionen för Östersjön har lovat minska kväveutsläppen i Finska viken med 2 430 ton och fosforbelastningen med 330 ton före år 2021.

För att nå målen har de åtgärder som vidtas inom lantbruket en nyckelroll. Strukturalkning erbjuder ett kostnadseffektivt sätt att minska näringsläckaget samtidigt som man stöder gårdarnas produktion.

Risto Uusitalo, specialforskare vid Naturresurscentralen Luke, konstaterar att strukturalkning kan vara ett fungerande sätt att vända den nuvarande trenden.

- En sak är säker och det är att med nuvarande metoder når vi inte målen. I Sverige har strukturalkning undersökts redan på 1940-talet och resultaten har varit goda. Där har fosforläckaget från åkrarna minskat märkbart och undersökningar av jordmånens struktur har visat att nyttan av strukturalkning finns kvar, säger Uusitalo.

För växter är fosfor ett livsviktigt näringsämne, som påverkar skördens kvalitet och mängd. Utmaningen med lerjordar med dålig struktur är att få näringsämnena att hållas kvar i åkern så att växterna har nytta av dem. Vid kraftiga regn är det stor risk för slambildning på åkern. Blöt jord med dålig struktur är också känslig för att bli tillpackad. Packad jord släpper inte igenom vatten, vilket leder till att en betydande del av fosfor och andra näringsämnen från åkern läcker ut genom ytavrinning och belastar vattendragen. Problemet märks speciellt vid Finska vikens och Skärgårdshavets kuster, där avrinningen bidrar till att övergöda Östersjön, som redan mår dåligt.

Nytta för både miljön och lantbrukaren

Strukturkalken gör jordstrukturen mer grynnig, vilket gör att åkerns yta inte förslammas ens vid rikliga regn och vattnet och näringsämnen upptas bättre i marken. I en åker med god struktur minskar läckaget, som förorsakas av regn och smältvatten, och åkern torkar snabbare. Tack vare strukturkalken stannar fosfor kvar i jorden, vattendragen hålls renare och såväl övergödningen som algbloomingen minskar.

En förbättrad åkerstruktur innebär också ekonomiska fördelar för lantbrukaren. Strukturkalkad jord är lättare att bearbeta och bruka och mindre dragmotstånd ger en lägre bränsleförbrukning. Dessutom stiger pH-värdet i sura jordmåner närmare de nivåer man strävar efter. Som en samverkan av alla dessa faktorer blir skörden större.

- Strukturkalkning är den enda metoden på marknaden där miljönytta och produktivitet förenas, påpekar Kjell Weppling från Nordkalk.

Fostop Strukturkalk är utvecklad av Nordkalk och är en helt och hållet inhemsk cirkulärekonomisk produkt. Vid framställning av strukturkalk utnyttjas även kalkindustrins sidoströmmar.

FAKTA

Kort om strukturkalkningens fördelar

- Fosforläckaget kan till och med halveras.
- Strukturen på lerjord förbättras.
- Fosfor stannar i jorden till nytta för växterna.
- Mindre dragmotstånd, lägre bränsleförbrukning.
- Behovet av tilläggsgödsling minskar.
- Möjliggör odling av krävande växtarter.
- Till och med 15 procent större skörd.

Produktinformation om Nordkalk Fostop® Strukturkalk och odlarerfarenheter >>
www.nordkalk.fi/rakennekalkki

Pressbilder: www.nordkalk.fi/uutiset

Tilläggsinformation:

Kjell Weppling

Direktör för cirkulär ekonomi, Nordkalk

Telefon 020 753 7376, kjell.weppling@nordkalk.com

Nordkalk är den ledande leverantören av kalkstensbaserade produkter och lösningar i norra Europa. Vi levererar viktiga råmaterial till ett stort antal industrier såsom papper- och cellulosaindustrin, stål- och gruvindustrin, bygg- och kemiindustrin. Våra lösningar bidrar till renare luft och vatten liksom en ökad produktivitet inom lantbruket.

Med produktion på mer än 20 orter runt Östersjön och i Centraleuropa, är vi nära våra kunder. Företaget sysselsätter 1000 personer och hade en omsättning på 298 miljoner euro 2016. Nordkalk är ett helägt dotterbolag till finska Rettig Group.